

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ЇХ ОБОРОТОЗДАТНІСТЬ**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2 від 31 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Об'єкти цивільних прав та їх оборотоздатність
Викладач (-і)	Зеліско Алла Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	alla.zelisko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС, 120 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій викладача, що розміщується на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-освітнього-процесу/ . Консультації щодо індивідуальних науково-дослідних завдань можуть відбуватися он-лайн шляхом використання Zoom, або листування через Telegram, Viber, e-mail на вибір здобувача відповідно до його індивідуальних побажань і в час, завідомо узгоджений із здобувачем.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є сучасна доктрина та законодавство щодо цивільно-правового регулювання в частині об'єктів цивільного обороту, включаючи науково-теоретичні розробки, положення національного (внутрішнього) законодавства України, міжнародно-правових актів, судову і арбітражну практику стосовно об'єктів цивільного обігу та їх оборотоздатності, теоретичні та практичні проблеми з даного питання і шляхи їх подолання.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальнотеоретичні положення системи об'єктів цивільно-правових відносин. 2. Особливості правового режиму окремих видів об'єктів цивільного обороту. <p>Цивільне право України в останні роки зазнало істотних змін у зв'язку із розширенням кола об'єктів цивільних прав та особливостями їх оборотоздатності у цивільному обігу. Основними чинниками, що цьому сприяли, стали реформування форм власності, реформування законодавства та відносин у сфері приватизації, дематеріалізація цінних паперів, залучення природних ресурсів до цивільного обороту, специфіка створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності. З огляду на окремі законодавчі колізії та прогалини існує потреба вдосконалення механізму правового регулювання цивільно-правових відносин, об'єктом яких виступають речі, обмежені в обороті тощо.</p> <p><u>Основними джерелами</u> навчальної дисципліни є Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, закони України «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на сорти рослин», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та інші нормативно-правові акти.</p> <p>Освоєння та розуміння логіки правового регулювання об'єктів цивільних прав та особливостей їх оборотоздатності потребують подальшого ґрунтовного наукового аналізу теоретичних досліджень вчених в галузі цивільного права, системного тлумачення законодавчих норм та аналізу правозастосовної практики.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Об'єкти цивільних прав та їх оборотоздатність» є формування концептуального наукового підґрунтя для подальшого розширення та поглиблення знань щодо об'єктів цивільних прав та особливостей їх</p>	

оборотоздатності, формування та розвиток системи необхідних знань для здійснення подальшої дослідницької та викладацької діяльності у сфері приватного права, формування у здобувачів освіти правового світогляду, спрямованого на вирішення конкретних науково-дослідницьких, організаційних та прикладних завдань у сфері приватного права.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни «Об'єкти цивільних прав та їх оборотоздатність» є набуття загальних та фахових компетентностей щодо розуміння механізмів правового регулювання об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатності, формування умінь кваліфіковано застосовувати законодавчі приписи, самостійно розв'язувати науково-методологічні та прикладні проблеми у сфері цивільного права, формулювати і обґрунтовувати наукові гіпотези та пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства на основі проведеного дослідження та застосовувати методологію наукових приватно-правових досліджень у власній юридичній та викладацькій практиці.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- ✓ знати закономірності розвитку інститутів цивільного права;
- ✓ розуміти юридичну природу об'єктів цивільно-правового регулювання;
- ✓ знати основні концептуальні підходи щодо сутності права власності в Україні та правових системах інших держав;
- ✓ знати наукові підходи до визначення поняття та системи об'єктів цивільно-правового регулювання;
- ✓ знати та розуміти особливості правового режиму об'єктів цивільно-правового регулювання в законодавстві України та зарубіжних правових системах.

Фахові компетентності:

- ✓ здійснювати комплексний аналіз правових норм, що регулюють використання та охорону суспільних благ в цивільному праві;
- ✓ визначати основні ознаки об'єктів цивільно-правового регулювання;
- ✓ застосовувати знання про оборотоздатність та правовий режим об'єктів цивільного права;
- ✓ застосовувати правові механізми щодо прав на об'єкти цивільно-правового регулювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	52

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна/ вибіркова
3	081 Право	2	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні положення системи об'єктів цивільно-правових відносин

Тема 1. Поняття, ознаки та система об'єктів цивільно-правових відносин: доктринальні підходи	4	2	10
--	---	---	----

Тема 2. Майно як категорія цивільного права	2	2	8
Тема 3. Речі як об'єкти майнових відносин: наукові концепції та класифікації	2	2	10
Тема 4. Нематеріальні блага як об'єкт цивільних прав	2	2	10
Змістовий модуль 2. Особливості правового режиму окремих видів об'єктів цивільного обороту			
Тема 5. Природні ресурси як об'єкт цивільно-правового регулювання	2	2	10
Тема 6. Об'єкти права інтелектуальної власності: наукові концепції та судова практика	2	2	8
Тема 7. Цінні папери як об'єкт цивільно-правового регулювання	2	2	8
Тема 8. Природа корпоративних прав як об'єкта цивільних правовідносин	2	2	8
Тема 9. Нетрадиційні (новітні) об'єкти цивільних правовідносин	2	2	8
ЗАГ.:	22	18	80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни базується на нормативних приписах, викладених в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», схваленому в новій редакції Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол № 1 від 28.01.2020 р. – https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/08/polozhennya2020_org_os_proc.pdf		
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання здобувачами <u>трьох</u> письмових індивідуальних науково-дослідних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-дослідне завдання, що полягає в опрацюванні та критичному аналізі результатів наукових досліджень на стику предметної області навчальної дисципліни та тематики дисертаційного дослідження здобувача (тематика завдання визначається спільно викладачем та здобувачем). Максимальна оцінка – 10 балів. 2. Аналіз та узагальнення судової практики з визначеної викладачем теми навчальної дисципліни, що охоплює не менше 5 судових рішень. Максимальна оцінка – 10 балів. 3. Формування розширеної бібліографії (не менше 20 вітчизняних та іноземних джерел) за одною з тем навчальної дисципліни. Максимальна оцінка – 5 балів. <p>Максимальний бал за письмові семестрові роботи становить 25 балів.</p>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на		

	семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 25 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 5, заокруглена до цілого.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом, та набрав за результатами семестрового (поточного) контролю не менше 25 балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – екзамен – проводиться в усній формі та передбачає усне опитування-співбесіду зі здобувачем на предмет з'ясування опанування ним предмету навчальної дисципліни, системності набутих ним компетентностей. Екзаменаційний білет включає 5 питань по 10 балів кожне. Максимальний бал за екзамен – 50 балів.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових декількох видів письмових робіт, про які йшлося в попередньому розділі. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття з дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини на семінарських заняттях, він/вона презентує виконані завдання викладачу під час консультацій. Письмові роботи направляються викладачу на електронну пошту.

Більша частина навчального часу спрямована на самостійну роботу здобувача. Практичні завдання по навчальній дисципліні обговорюються з аспірантом та корегуються для кожного аспіранта окремо у відповідності до тематики його наукового дослідження.

8. Рекомендована література

1. Дзера О. В. Вибране : Збірник наукових праць. Київська школа цивілістики. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 872 с.
2. Інтелектуальне право України / за заг. ред. О.С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 с.
3. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики : монографія; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої; Нац. акад. правових наук України, Науково-дослід. ін-т приват. права і підприємств ім. акад. Ф. Г. Бурчака, Лабораторія проблем корпорат. Права ; ДВНЗ «Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника», Навчально-наук. юрид. ін.-т. Івано-Франківськ : Супрун В. П., 2017. 612 с.
4. Майданік Р.А. Розвиток приватного права України: монографія. К.: Алерта, 2016. 226 с.

5. Майданевич А. Г., Світличний О.П. Незаконне використання об'єктів права інтелектуальної власності: проблеми теорії та правозастосування: монографія. К.: ЦП «Компринт» 2017. 259 с.

6. *Об'єкти цивільних прав. Актуальні дослідження* : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 18 квітня 2018 р. / за ред. А. С. Штефан. НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. Київ: Інтерсервіс, 2018. 50 с.

7. Правова доктрина України : у 5 т. Т. 3. *Доктрина приватного права.* / Н.С. Кузнецова, Є.О. Харитонов, Р.А. Майданик [та ін.]; за заг. ред. Н.С. Кузнецової. Х.: Право, 2013. 760 с.

8. Сліпченко С.О. Особисті немайнові правовідносини щодо оборотоздатних об'єктів: монографія. Х. : Диска плюс, 2013. 552 с.

9. *Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності*: зб. матеріалів III Всеукраїнської наук.-практ. конференції, м. Київ, 23 квіт. 2020 р. / Упоряд.: А.С.Ромашко, С. Ю. Петряєв. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. 65 с.

10. Улітіна О.В. Фотографічний твір як об'єкт авторського права: монографія. НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. К.: Інтерсервіс, 2019. 184 с.

11. Шимон С.І. Теорія майнових прав як об'єктів цивільних правовідносин: монографія. К. : Юрінком Інтер, 2014. 664 с.

12. ІТ-право: теорія та практика : навч. посіб./ авт. кол.; за ред. Є.О. Харитонова, О. І. Харитонів. Одеса : Фенікс, 2017. 472 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються аспіранту в електронній формі до початку семестру.

Викладач: Зеліско А.В..